

Kurs: **Examensarbete, kandidat, jazz BG1016 15 hp**

2015

Konstnärlig kandidatexamen i musik 180 hp

Institutionen för jazz

Handledare: Sven Berggren

Selen Özan

A till Ö

Från första tonen till färdig produktion

Skriftlig reflektion inom självständigt, konstnärligt arbete

Det självständiga, konstnärliga arbetet finns
dokumenterat på inspelning: **CD**

Innehållsförteckning

Musikalisk bakgrund	2
Barndom	2
Ungdomsår.....	3
Södra Latin	3
Fridhem Folkhögskola.....	6
Kungliga Musikhögskolan.....	6
Projektets vision	8
Projektet startar	9
#Recollective	10
Konstnärlig handledare.....	11
Musiken	12
Inspelning	12
Sångteknik.....	12
Sjunga live.....	12
Sjunga i studio.....	12
Sound	13
Låtarna	13
Hayal	13
Black and white.....	15
Beats.....	15
#Yolo 3.....	15
Human being	16
Reflektion	16
Bilagor	17
Låttexter	17
Black and white.....	17
Human being	18
#Yolo 3.....	18
Noter	20
Hayal – stråk + piano lead (Verket är arbetsnamn)	20

Musikalisk bakgrund

Barndom

Jag är så otroligt tacksam för alla de mentorer och medmänniskor som jag har kommit i kontakt med under min uppväxt som har lett mig i rätt riktning. Utan dem hade jag säkerligen inte varit där jag är idag. Att komma från ett totalt omusikaliskt släkte och försöka slå sig igenom som yrkesmusiker har varit, och är fortfarande en kamp. Jag avundas ofta mina vänners musikaliska bakgrunder, alla verktyg de haft så nära tillhands. Att kunna experimentera med instrument, utforska skivsamlingar och olika musikstilar, bläddra i notböcker och självbiografier av giganter. Det är i alla fall så jag föreställer mig att de har haft det.

Trots avsaknaden av detta besatt jag ändå någon sorts fallenhet för musik och framförallt sång.

Jag uppmärksammades av min allra första musiklärare, sju år gammal. Hon bad mig att stanna kvar efter avslutad musiklektion och bad mig sjunga några sånger. Därefter spelade hen toner på pianot och bad mig sjunga dessa. Så här i efterhand förstår jag att hon testade mitt gehör och mitt röstomfång. Jag fick sedan ett kassettband med några sånger som jag skulle lära mig inför julavslutningen då jag skulle sjunga solo i kyrkan. Därefter kom jag att sjunga på varje skolavslutning och alla högtider.

Min musiklärare kontaktade även mina föräldrar och tipsade om olika körer i kommunen, och några år senare om Täby musikklasser och Adolf Fredriks musikklasser. När stunden var kommen för antagningsprov till Adolf Fredriks musikklasser var jag helt säker på att det var där jag ville gå i skola. Jag har inget större minne av själva sångprovet, men jag minns tydligt den enorma besvikelsen när vi fick besked om att jag inte var antagen. Det var första gången jag kom i kontakt med negativt besked i form av avslag vid antagningsprocess (men många fler skulle det bli..hehe)

I samma veva hade jag även gjort prov till Täby musikklasser och blivit antagen, men besvikelsen över AF var så stor att ingen annan utbildning var något tänkbart alternativ. Med lite tjat från min mor gav jag ändå Täby MK en chans och fastnade direkt för konceptet och de nya vännerna. Vi hade musikundervisning en timme om dagen, varje dag.

De kommande åren började det sakta gå upp för mig att detta var vad jag ville ägna all min vakna tid åt.

Ungdomsår

Utöver körlektionerna hade vi andra musiklektioner på högstadiet, där vi sjöng och lärde oss spela populärmusik. Jag fick utrymme att utveckla min solosång i bandsammanhang men höll mig fortfarande ganska mycket i bakgrunden.

Jag var väldigt fördomsfri och skyddad mot de rådande klasskillnaderna i samhället som barn. I mitt kvarter var vi alla lika olika, hade liknande bakgrunder och jämförde oss sällan med varandra.

Vid skolbytet noterade jag att de flesta av mina klasskompisar bodde i vackra villor och att jag var den enda med utländsk härkomst.

En god vän till mig tog privatlektioner av en sångpedagog, något sådant hade inte min nu ensamstående mor råd med, och det var jag medveten om. Därför frågade jämt ut min vän efter hennes lektioner och beundrade denna sångpedagog på avstånd. Min nyfikenhet var total och till slut tjatade jag mig fram till att jag skulle få följa med och titta på under deras lektion.

Jag satt tyst vid sidan om, tittade storögt och lyssnade intensivt på instruktioner och försökte ta in så mycket som möjligt. Efter avslutad lektion bad sångpedagogen mig att sjunga några toner för henne då hon hade blivit nyfiken. Trots en påtaglig blyghet, och i och med hennes insisterande sjöng jag min favoritsång som var "Killing me softly". Hon bad mig att komma tillbaka nästa vecka och jag förklarade för henne att min familj tyvärr inte hade råd. Hon sa, "Vi löser det!"

Hon var min allra första sångpedagog och hon coachade mig i ett helt år utan att ta emot någon betalning. Hon såg till så att jag fick sjunga på konserter och clinics som hon anordnade, och det är tack vare henne som jag sedan kunde genomföra ett någorlunda bra intagningsprov och bli antagen till gymnasieskolan som jag hade i sikte: *Södra Latin*

Södra Latin

Den tidigare erfarenheten jag hade av antagningsprov ökade min nervositet inför det kommande enormt mycket. Trots att jag ändå kände en trygghet i min musikalitet vid det här laget var jag så orolig över av vistan att jag totalt bröt ihop framför juryn när det var dags för det momentet.

Sällan har jag känt mig så liten som då.

Trots avsaknaden av notläsning fick jag högst antagningspoäng i min instrumentgrupp det året, vilket säkert också hade att göra med att de var tvugna att höja mitt snitt då mina betyg från grundskolan inte riktigt var på topp.

Mina minnen från denna period är något diffusa. Jag minns att jag överumplades av den enorma kunskap och talang som befann sig inom skolans väggar. Tidigare hade vi varit några få som utmärkte oss, där jag var den enda sångerskan, men här var vi alla samlade under samma tak. Jag hade ingen egentlig erfarenhet av ensemblespel men slungades snabbt in i dem. I musicierandet med andra sviktade ofta självförtroendet, framförallt i början. Men ensam kände jag mig stark och stödet jag fick från min nya sångpedagog under våra privata lektioner gav mig energi och hopp om att en dag känna mig trygg, oavsett vilken ny situation utbildningen försatte mig i.

En av de allra första uppgifter vi blev tilldelade var en teoretisk sådan.

Vi skulle arrangera valfri befintlig låt för 4 instrument. Inlämning skulle bestå av både notbild samt enklare inspelning. Detta var en enorm utmaning för mig som trots flera år av notläsning i kören inte hade någon som helst aning om vad jag höll på med. Jag förstorade upp det hela i mitt huvud, fick panik och en inre övertygelse om att "detta klarar inte jag av".

Detta är en återkommande känsla jag haft genom hela mitt musikliv, och som fortfarande gör sig påmind då och då. När det dyker upp någon form av uppgift eller moment som jag känner är aningen för svårtlöst för mig drabbas jag av panik och stänger av helt. Det är som att jag inte ens vill försöka göra mitt bästa utav situationen. Varje uppgift jag tar mig an måste resultera i något storartat. Annars kan det lika gärna vara. Det ouppnåeliga kravet jag har på mig själv skapar både ångest och hindrar mig från att utvecklas, då jag många gånger ger upp utan att ens göra ett försök. Många gånger är dessutom mitt nedvärderande av mina kunskaper obefogad och inte på något sätt någon sanning för mitt egentliga kunnande.

Det gick bra trots allt och jag var otroligt stolt över att jag kunde genomföra uppgiften. Jag tyckte till och med att det blev ganska bra till slut!

Jag kom i kontakt med jazzen för första gången, då det var flera som utövade denna genre sedan innan och eftersom det ingick i ensemblerna. Själv hade jag mest sysslat med körsång och pop/RnB, men det var något i jazz som grep tag i mitt intresse. Först och främst var det utvecklingspotentialen.

Den kändes oändlig, som att man aldrig någonsin kunde matas färdigt eller bli "klar". Känslan var både spännande och samtidigt ganska skrämmande.

Sedan lockade även den enorma friheten man hade som jazzmusiker.

Att få utforska och prova på improvisation och variationerna på sångerna.

Av någon anledning kändes inte pop utmanande nog längre helt enkelt.

Det var inte en enkel resa jag hade gett mig in på, att försöka förstå mig på en helt ny genre och lära in den behövliga repertoaren. Som jag ofta gjort i tidigare sammanhang försökte jag förlita mig på mitt öra och min musikalitet snarare än den teoretiska aspekten i det hela. För visst fanns det gott om krånglig teori i jazz.

När jag lär mig något nytt är det mycket frustration med i bilden. Ensemblerna bestod av många musiker och det blev stökigt ganska omgående. Många gånger var sången en del av en sektion tillsammans med andra instrumentgrupper, mestadels blåsinstrument. Jag trivdes bra i den nya konstellationen, då man som sångerska i många sammanhang är ganska utelämnad och ensam med en tydlig roll som frontfigur. Här musicerade vi ihop och allas röster var likvärdiga.

Varje vår var det heta samtalsämnet resultaten från de olika högskolorna och folkhögskolorna. Trots att man själv inte tillhörde avgångsklasserna var intresset stort, och det uppdaterades frenetiskt kring "gå vidare-listor" och sedan även slutresultat. Detta skapade en obehaglig stämning på linjen och ångesten för att behöva göra intagningsprov ännu en gång letade sig fram i mig när det sedan var dags för min egen del.

Tack vare de äldre årskullarna fick jag höra talas om folkhögskolor, något som var helt nytt för mig. Lärarna uppmanade oss att söka Kungliga Musikhögskolan, som ju var den mest prestigefyllda. Och vi hade ju trots allt studerat på Sveriges mest påkostade och bästa yrkesmusikerlinje. Besvikelsen och chocken var total när det visade sig att de flesta av oss inte var kompetenta nog att gå vidare till andra provomgången ens.

Så här med facit i hand känns det jättedumt att jag, med många andra, ens hade en förhoppning om att direkt börja studera på musikhögskolan efter Södra Latin. Jag hade absolut inte varit redo för allt vad det innebär och jag är mycket tacksam över de fyra år jag hade innan det var dags, även om det där och då kändes som jordens undergång. Jag, med många andra, gav mig ut på en sökningsturné. Inom loppet av 2-3 veckor hade jag gjort antagningsprov till fyra högskolor och fem folkhögskolor, från Piteå till Malmö. Det var kostsamt både känsmässigt och ekonomiskt. Stundtals gick det ganska okej, ibland lite sämre. Jag hade fortfarande väldigt svårt att kontrollera min nervositet och det faktum att intagningsprov var så djupt ångestframkallande hos mig gjorde inte saken lättare.

När resultaten kom hade jag blivit antagen vid Bollnäs Folkhögskola, och ganska dåliga reservplatser på de andra folkhögskolorna.

Jag drog en suck av lättnad över att de ville ha mig någonstans överhuvudtaget.

Under sommaren efter studenten fick jag samtal från både Lunnevads folkhögskola och Fridhems folkhögskola om att jag hade erhållit en plats på dessa.

Efter mycket tvekande fram och tillbaka blev det till slut Fridhem, och tur var väl det!

Fridhem Folkhögskola

Det var en välbehövlig flytt till Skåne och den lilla orten Svalöv. En härlig kompott unga och entusiastiska musiker från hela Sverige och Danmark. Vi skulle både leva och studera, äta och sova ihop. De två år jag tillbringade på Fridhem var magiska och enormt utvecklande. Både socialt och musikaliskt.

Jag började utforska det egna komponerandet. Tidigare hade jag mest arrangerat befintliga sånger, då jag inte hade känt mig redo för att skriva själv.

Den bejakande vänliga stämningen ledde till att jag vågade blotta mitt allra mest privata, om än i ganska liten skala än så länge.

Jag fick också chansen att ingå i projekt med extremt skickliga musiker, vilket ledde till en generös utvecklingskurva. Tack vare alla nyfunna vänner ökade mitt välmående något enormt, och jag kunde landa i min person. Här upplevde jag ingen konkurrens, vi stöttade varandra och höll varandra om ryggen.

Det var som att det låg något i luften som gjorde fysisk inverkan på oss.

Men alla goda ting har ett slut och efter två år på folkhögskola kände jag mig ändå ganska färdig och redo för förändring.

Det skulle komma att ta ytterligare två år innan jag till slut hamnade på Kungliga Musikhögskolan. Dessa två år då jag arbetade som personlig assistent i Stockholm var kämpiga men även lärorika. Jag fick känna på hur det var att lägga min energi och uppmärksamhet på en annan person, när det jag ville innerst inne var att få återgå till musikstudierna. Mot slutet av det andra uppehållsåret var min längtan efter musik nästintill olidlig och det fanns inget annat alternativ, jag var helt enkelt tvungen att bli antagen. Det var femte och sista gången jag genomförde ett antagningsprov till Kungliga Musikhögskolan. Veckorna innan jag fick reda på resultatet hamnade jag i en mindre depression, som sedan var ett minne blott efter mitt positiva besked. Tack vare några år av mognad, övande och en och en annan insikt gick det till slut!

Kungliga Musikhögskolan

Jag hade inga egentliga förhoppningar eller förväntningar på utbildningen som sådan, utan var mest hungrig efter kunskap i allmänhet, samt social och musikalisk stimulans. Det hade cirkulerat ett rykte om att det rådde ett ganska hårt klimat på jazzlinjen. Att det skulle vara någon sorts kutym att följa kring vad man lyssnade på och spelade, samt att det bedömdes ganska öppet hur man spelade och betedde sig. Jag var fast besluten om att vilja skapa en härlig stämning i min nya klass.

Tillsammans med några andra anordnade vi redan första veckan olika träffar utanför skolan där alla var välkomna. För det var också något mina vänner som

studerat på skolan tidigare hade bekymrat sig över. Trots att de var omringade av klasskamrater dagtid gick alla hem var och en för sig efteråt.

Många i klassen blev snabbt goda vänner, stöttade/peppade varandra och umgicks på fritiden. Jag upplevde att det fanns mycket spelglädje och utrymme för att utforska och experimentera ihop. Framförallt fanns det en tillåtande stämning hos oss, som jag hoppas och tror ledde till att många kunde utforska sina egna gränser och våga nisha sig oavsett genre.

Jag tycker att det är svårt att skilja på känslan av att *vilja* lära sig och *borde* lära sig/kunna. De flesta obligatoriska kurserna är lärorika och nödvändiga för att kunna livnära sig som professionell jazzmusiker, det går jag med på.

Men de är alla relativt enkelspåriga. Det är lätt hänt att bli förvirrad i det hela. Jag upplevde att jag hade ganska lätt för att gå på min egen magkänsla under mitt första år när det kom till komponerandet. Jag fick mycket stöd och uppmuntran och rådfrågade en nära vän en hel del under denna period. Hen förstod mig, och kunde många gånger avsluta mina påbörjade meningar. Att ha någon jag litade på och som jag vågade blotta mitt inre för var oerhört viktigt i min resa som låtskrivare. Med ett nyvunnet och starkt självförtroende rodde jag mitt första projekt i land. Resultatet blev fem låtar som framfördes på KMHs jazzfestival New Sound Made på Kägelbanan. Efteråt var jag oerhört stolt och till och med väldigt nöjd.

Under mitt andra år på utbildningen tappade jag fotfästet en aning och ansträngde mig för att passa in i en roll som inte kändes helt bekväm. Jag föll för vad jag "borde" göra och satte för hög press på mig själv. Detta plus en hel del personliga omständigheter i privatlivet ledde till att jag blev ångestfylld och orkeslös.

På grund av anpassningen tappade jag även suget till skrivandet.

När jag sedan påbörjade mitt tredje och sista år ansträngde jag mig en sista gång. Jag valde endast kompositon och arrangeringskurser samt inspirerande och nytänkande mentorer och sångpedagoger.

I många av kurserna fick man hyfsat fria tyglar och kunde tänja på gränserna. Detta passade mig utmärkt och jag kände att jag kunde sätta min konstnärliga prägel på uppgifterna. När det däremot var kontrollerat och traditionsenligt kändes allt påtvingat, jag fastnade och blev snabbt oinspirerad och oengagerad. Detta i sin tur ledde till en känsla av otillräcklighet och ångest.

Under en privatlektion med en av mina mentorer fick jag sedan ett uppvaknande. Hen och jag hade utnyttjat mina timmar till improvisation, gehoörsövningar och samtal och jag kände mig trygg. Vid ett tillfälle var jag dock nedstämd och frustrerad över att mina ansträngningar i en av de mer traditionella kompositionskurserna inte gav det resultat jag hade hoppats på. Då sa hen "Du har

så mycket musik i dig, du måste bara hitta din egen väg in i kompositionen” och uppmanade mig att inte fastna och falla för normen utan göra det på mitt eget sätt, så länge jag uppnådde det resultat *jag* ville. Oavsett om det var korrekt enligt mallen eller inte. Där och då föll mycket på plats. Jag blev tvingad till att se efter vad jag egentligen ville uppnå med mitt komponerande och framförallt vad för typ av låtar jag ville skriva. Tidigare var känslan att jag var tvungen till att bemästra alla tekniker för att sedan återgå till det jag ville göra *egentligen*. Och det fanns inget egentligt hinder för mig, bara jag själv och lite hjärnspöken.

Projektets vision

Syftet med mitt arbete är att utveckla mitt komponerande samt utmana mig själv och mina musikaliska gränser och mönster. Jag vill ta vara på den rådande genréförvirring jag upplever att jag befinner mig i och utnyttja detta tillstånd och tillåta mig att vara i det. I mitt arbete kommer jag sträva efter att med ett öppet sinne komponera fritt från yttre påtryckningar, förväntningar, krav och måsten. Det finns en hel del musiker och instrument som jag länge varit intresserad och fascinerad av, men denna gång kommer jag att arbeta ensam med vissa undantag.

Visionen är att spela in, producera, och mixa alldeles själv. Detta är ett hyfsat nyfunnet intresse hos mig men jag är oerhört exalterad över att sätta igång och jobba med det. Musiken kommer säkertligen bli genreöverskridande, men det gör ingenting. Förhoppningen är det elektroniska, som vanligtvis inte tillhör det jag traditionellt sysslar med, ska öppna upp något nytt inom mig.

Hittills har mitt låtskrivande haft fokus på sång (text och melodi) samt komposition, och jag vill nu försöka frångå denna typ av ensemble för att utmana mig själv.

Jag kommer att lämna in inspelningar med musik som jag skrivit och producerat helt själv. En stor del av denna process är själva inläringen av musikprogrammet. Självklart vill jag bemästra Logic Pro X¹ och kunna programmet utan och innan, men jag inser också att det antagligen kommer att krävas många år. Då vi haft en del produktionskurser på Musikhögskolan känner jag mig bekväm med grunderna, och när jag mixar förlitar jag mig helt enkelt på mitt öra. Grundutbudet av effekter och instrument i logic är ganska begränsat så jag har lagt ner en del tid på att

¹ Logic Pro X är ett musikprogram, ett DAW – Digital Audio Workstation. Används till musikproduktion, digital ljudredigering med mera.

undersöka alternativa nedladdningsbara plug-ins², både på nätet och bland producentkollegor.

Det jag saknade främst var en realistisk trum-plug, synth samples och bättre mixningsverktyg. Jag insåg snabbt att jag var i behov av *Waves*, världens ledande utvecklare av ljud-plugins och signalprocessorer.

Utöver Waves (mixning) använder jag mig även utav Native Instruments Massive (synthar) och Native Instruments Battery 4 (trummor) samt en Neumann TLM 103 kondensatormikrofon för inspelning.

Några månader tidigare köpte jag på mig alla prylar som behövdes för att själv kunna spela in, mixa och producera min egen musik på en så kallad professionell nivå. En av anledningarna till att jag valt att arbeta på det här sättet med mitt examensprojekt är feministen i mig. Jag är oerhört trött på alla producenter/inspelningstekniker/mixare som alla varit män, som jag tidigare samarbetat med. För mig ligger det ett enormt värde i det att kunna visa upp något som jag skapat från grunden, framförallt i denna mansdominerade bransch där man emellanåt möts av en del skepsism. Friheten som det innebär att kunna skapa och producera på egen hand har spelat en oerhört viktig roll.

Jag tror verkligen att vi kvinnor har så mycket att tillföra musikvärlden och jag känner mig oerhört exalterad över alla inspirerande och begåvade systrar där ute som kämpar sig fram och gör väsen av sig.

Projektet startar

Några veckor in på höstterminen kändes det som att jag hade slagit knut på mig själv. Varenda timme på dygnet var inplanerad i kalendern, aldrig någon lugn stund för mig själv. Men jag trivdes i det, framförallt behövde jag det för att ta mig ur den tillfälliga depressionen (som skulle komma att vara ungefär fram till årsskiftet).

Jag behövde känna att jag var någon, gjorde något, behövdes någonstans.

Jag stod med ett stadigt ben utanför min utbildning, och petade med stortån i Musikhögskolans korridorer. Utmattad, uttråkad, oinspirerad. Som tur var hade de flesta kurser jag valt privat undervisning, så jag kunde vara flexibel med mitt schema och dessutom "slippa" försöka hålla masken inför mina klasskamrater.

² Plug-ins är datorprogram som inte körs fristående utan är ett program i programmet, som installeras som en del av ett annat program, i detta fall i form av midi-synthar och verktyg för mixning i musikprogrammet Logic Pro X.

#Recollective³

November/December 2014 läste jag i tidningen om en produktionskurs för kvinnliga producenter med start januari 2015 som Oskar Linnros⁴ hade startat tillsammans med de övermäktiga kvinnorna Jessica Brandt, Nina Nestlander och Linnea Bengtsson från Warner/Sweden Music. Genast tog jag reda på mailadress och skickade iväg ett mail med intresseanmälan. Jag fick snabbt därpå ett autosvar, ”Tack för visat intresse. Dessvärre är platserna redan tillsatta”.

Besvikelsen var total, eftersom det hela lät precis som det jag behövde.

Det fanns inget att göra åt saken och jag skakade snabbt av mig hoppet om att något skulle gå min väg. Några dagar senare trillar ett mail ner i inkorgen.

“Hej igen Selen,

Du fick vårt automatierade svar den 22 november. Vi blev dock nyfikna och har därför lyssnat på det material som finns med dig på Youtube. Vi tycker att du är superduktig och att du borde ansöka. Mvh Oskar Linnros”

Jag blev självfallet helt till mig av upphetsning (och nojig över vad som egentligen ligger uppe på youtube – hjälp!) och skickade snabbt en presentation med några låtar som jag skrivit/producerat tidigare.

Oskar ringde upp mig några dagar senare och var väldigt imponerad över materialet som jag hade skickat, både låtmässigt, proddmässigt och arrangörmässigt. Han lät genuint intresserad och nyfiken på mig och ställde massvis med frågor. De hade egentligen inte hade något med själva kursen att göra, men tydde på att han hade musikaliska avsikter.

Därefter förklarade han att denna produktionskurs de skulle starta var riktad till de som i princip aldrig tidigare arbetat i musikprogram. Han ansåg att jag var alldeles för överkvalificerad och hade kommit mycket längre än de andra kursdeltagarna.

Jag kände mig smickrad såklart, men också lite besviken över ironin i det hela.

Han lät själv lite kluven då vi på sätt och vis hade hamnat i en återvändsgränd.

Han bad om att få återkomma.

Ytterligare ett par dagar senare ringde han upp igen. Det var samma läge som

³ #Recollective är en kurs där kvinnliga låtskrivare tar kontrollen över det sista avgörande steget i skapandet - produktionen. Start i januari 2015.

⁴ Oskar Linnros (Universal/Dundra) är en svensk musiker, sångare, rappare, låtskrivare, producent och initiativtagare till #Recollective som släppt två soloalbum (*Vilja Bli* 2010, *Klappar och Slag* 2013) samt två album tillsammans med gruppen Snook (*Vi vet inte vart vi ska men vi ska komma dit* 2004, *År* 2006)

innan, att de tyvärr inte kunde erbjuda mig en plats. Men han och de andra medarbetarna ville däremot ta ett möte med mig på kontoret redan kommande helg. Jag visste inte riktigt vad jag skulle vänta mig. Då Oskar tidigare nämnt att det eventuellt kunde bli en andra kursomgång för de som hade kommit längre i sin utveckling tänkte jag att det kanske var utformningen av den som de ville rådfråga mig om.

Mötet blev inte alls som jag hade tänkt mig, och det tog ett tag för mig att ta in varför jag egentligen var där. De var alla extremt vänliga och hade samma intresse: Mig som artist och låtskrivare. De ville veta mer om mitt låtskrivande, mina framtida visioner och drömmar som artist.

Det gick sakta upp för mig att de som satt runt mig vid bordet var alla genuint intresserade av att samarbeta med mig på ett eller annat sätt. På något vis hade jag gjort ett intryck på dem, och de var ivriga att byta kontaktuppgifter och informera mig om sina arbeten och mina möjligheter. Jag hade en otroligt bra känsla i kroppen, trots att det hela egentligen hade varit ganska abstrakt. Efter att mötet var avslutat gjorde jag och Oskar sällskap och diskuterade musik och rollen som artist kontra låtskrivare/producent. Jag kände mig oerhört inspirerad och förvåntansfull. Oavsett vad hade jag nu fyra nya kontakter som mer än gärna ville erbjuda sin hjälp och som hade bett mig skicka låtar på löpande band för att ge mig respons på mitt arbete.

Konstnärlig handledare

Jag hade hört talas om Linn Fijal i olika sammanhang tidigare och läst en del om henne i media, så jag tänkte att hon skulle bli en perfekt konstnärlig handledare då hon besitter en enorm kunskap inom sitt område.

Jag ville ha stöd utav en KVINNLIG producent/tekniker, Linn var dessutom ung och uppmärksam och hon jobbade som studiochef i Benny Anderssons studio Riksmixningsverket. Eftersom jag kände ett stort behov av att omringa mig med kvinnliga förebilder kontaktade jag Linn och till min stora glädje var hon snabb med att svara att hon gärna ställde upp. Min tanke var att träffa Linn vid några tillfällen, ta med det jag arbetat med dittills och ställa alla frågor som säkerligen skulle dyka upp under arbetets gång.

Tyvärr blev det inte som jag hade tänkt mig med handledningen.

Jag slukades upp av den osociala processen som studiojobb innebär och lyckades inte riktigt ta mig ur den. När väl arbetet satt igång och jag kommit en bit på vägen kändes det plötsligt skrämmande att låta någon annan ta del av det. Och det var ju inte vem som helst heller, vilket gjorde det hela värre. Men faktum var att jag blivit överväldigad över hur nöjd jag faktiskt var med det jag hade åstadkommit, vilket i

sin tur ledde till en större bävan över att exponera resultatet för någon utomstående som med största sannolikhet skulle krossa den tillfälliga positiva spiral jag befann mig i. Varför jag kände mig rädd har jag egentligen inget bra svar på, men känslan har återkommit till mig vid ett flertal tillfällen.

Musiken

Inspelning

Sångteknik

Jag har ägnat över 15 år av mitt liv åt att sjunga. Ungefär 10 av dessa 15 år har jag tagit sånglektioner och arbetat med sångteknik, interpretation, improvisation, timing, frasering etc. De första åren låg stort fokus på att sjunga ”korrekt, rent och fint” och jag upplevde att jag hade lyckats uppnå dessa mål någorlunda tidigt. Men ju äldre jag blev desto viktigare blev det för mig att ha ett personligt uttryck och sound, och jag upptäckte till min förfäran att jag och mina sångkollegor nästan lät identiska, då vi alla hade fått samma sångideal inpräntad i oss.

Därför bestämde jag mig för några år sedan att försöka hitta tillbaka till min ”urröst”, så som den faktiskt lät utan att jag förskönade den. Jag upptäckte då att jag hade ”fuskat” en del med tekniken när jag sjungit jazz, och det krävdes en del övning och mycket styrka för att orka sjunga på det så nya sättet.

Sjunga live

Jag stod på scen första gången när jag var 7 år gammal och har fått många tillfällen på mig att öva på att sjunga inför en publik. Det tog många år innan det kändes helt naturligt och den värsta nervositeten försvann, men självklart kan jag än idag bli nervös innan jag kliver upp på scen. När jag sjunger live inför en publik kan jag agera mot dem och försöka beröra dem på flera plan. Både med sången och uttrycket, men också med hela mitt scenspråk. Jag upplever ofta att jag, tillsammans med publiken, hamnar i en speciell stämning som en direkt följd av musiken. Annat är det med en studioinspelning.

Sjunga i studio

Det tog väldigt lång tid för mig att vänja mig vid min egen röst. I flera år tyckte jag att det var jobbigt att höra mig själv på inspelning, då jag upplevde att min röst lät helt annorlunda jämfört med hur den klingade i mitt huvud. Jag tror att det är hög

igenkänningsfaktor bland sångare när det gäller detta fenomen. Jag insåg också att det är en enorm skillnad på att sjunga live och att sjunga i studion. För det första så har jag bara rösten som verktyg för att kunna förmedla den känslan jag vill komma åt. Det var mycket svårare än vad jag hade trott. Min upplevelse under inspelning är ofta att jag överdriver rejält, men vid en lyssning så hör jag att det inte riktigt stämmer överens med resultatet. Den insikten har sparat mig en hel del tid. En annan svårighet är att komma i stämning i ett sångbås. Miljön är ofta karg och väggarna akustiskt behandlade med ljudabsorbenter i skum, vanligtvis i mörkgrå färgskala. Kanske inte helt optimalt för att komma i rätt stämning, oavsett vilken det är.

Sound

Jämför man en ljudupptagning från en livespelning (exempelvis en konsert), med direktljudet från en sångupptagning inspelad i studio kan dessa skilja sig en hel del från varandra. Jag menar att det krävs en annan typ av sångteknik för att uppnå det sound man är van vid från livespelningarna. För min egen del har jag kommit fram till att det mycket att göra med luftflödet. Jag behöver för det mesta addera mer luft för att uppnå det sound jag vill ha på min sång. Det kräver en del av en och kan leda till yrsel.

En annan skillnad är intensiteten i artikulation. När jag sjunger live måste jag många gånger vara tydligare med artikulationen än i studio där textningen uppfattas som skarp tack vare den direkta ljudupptagningen. Vid ett flertal tillfällen har jag till och med behövt sjunga ”släpigt” på grund av att konsonanterna blir alldeles för vassa.

Låtarna

Hayal

Hayal betyder dröm på turkiska. Det hela började med fyra toner: Eb, E, Bb B. Jag visste att jag ville skriva för en stråkkvartett och satte igång med arrangemanget. I början gick allt över förväntan och första delen på stycket skrev jag i ett streck. Min tanke var att musiken skulle börja i dissonans och avslutas i konsonans och harmoni. Visionen var att skapa ett stycke som visar på både det självklara och harmoniska (konsonanta) samt det skira (dissonanta) i ljuset. Att musiken skulle vara instrumental samt minimalistisk kändes självklart från första början. Det minimalistiska är problematiskt att förhålla sig till tycker jag, då jag tenderar att överanvända alla de toner som finns att tillgå.

Rummet vi rör oss i är stort. Avlägsna flytande klanger möts av abrupta skira inslag som kan uppfattas som vassa i våra öron. En viss spänning och nyfikenhet finns där, men också ett obehag över de ljusa tonerna som skaver mot varandra. Färgerna jag har haft i åtanke är bländande och högintensiva nyanser av vitt, nästan smärtsamma för ögat att möta.

Materialet som varit inspiration till både harmonik, melodi och instrumentation är glas. Hårt men skört. Genomskinligt, farligt och vackert.

I den första delen av kompositionen möts just dessa komponenter med varandra och skapar krokar och frågetecken.

Genremässigt rör vi oss därför i ett gränsland mellan elektroniskt och konstmusik. Stycket avslutas i harmoni och instrumenten vävs ihop i samklang.

När jag hade skrivit första delen av stycket tog det stopp och inspirationen fanns inte där på samma sätt längre. Då jag var nöjd med det jag åstadkommit hittills kändes det extra svårt att komma på nya ideer och skriva färdigt stycket. Då föreslog en av mina mentorer mig om att använda samma musikaliska idé, men förvränga det hela på något sätt. Antingen genom tempoändring, ändring i arrangemang eller kanske byta ut/lägga till toner på den redan existerande melodin. Efter att ha provat ett par olika nya ideér återvände jag till min tidigare skrivna melodi och gjorde några små förändringar och arrangerade upp detta i kvarter, sedan var det klart!

Jag kom i kontakt med violinisten Elin Thorsell som genast visade mycket entusiasm och som dessutom hade en kvartett redo för inspelning. Förutom Elin på violin har vi Alexander Rydberg (violin), Johanna Östlind (viola) samt Adrian Kaufeldt på cello. Ivan Höglund på Musik- och mediaproduktion var villig att spela in det hela. Inspelningen gick smärtfritt, även om jag hade missat en del stråkbågar i notbilden eftersom jag inte hade någon erfarenhet alls av att skriva för stråkkvartett. Jag instruerade och dirigerade och vi fick till ett par fina tagningar. Alexander hade det lite extra jobbigt då han låg på sextondelar som han dessutom stundtals skulle accentuera, men efter några repetitioner kändes det hela stabilt. Utmaningen nu låg i att mixa in de akustiska instrumenten på ett så naturligt sätt som möjligt i de redan existerande elektroniska bakgrunderna. Jag jobbade en del med equalizern på syntharna för att matcha upp, då jag ville behålla ett så naturligt sound som möjligt på stråket och låta det vara. Det enda som egenligen ligger på stråket är några olika reverb och kompressor.

Det tog emot en aning när jag skulle ge mig på jakt efter en stråkkvartett samt en inspelningstekniker som skulle kunna tänka sig att hjälpa mig gratis, då min studio hemma var alldeles för liten för detta ändamål. Jag är väldigt tacksam över att alla ställde upp och hjälpte mig.

Black and white

Inspirationen till "Black and white" kom egentligen från den senaste tidens hiphop-lyssnande och det rådande politiska klimatet. Jag kände en djup oro i mig för både mig själv och alla medmänniskor som utsätts för främlingfientlighet i sin vardag. Jag hade just deltagit i en stor demonstration på Kungsträdgården i Stockholm och känslorna låg nästan utanpå när låten kom till. Frustration, ilska, men också något sorts hopp. Det var vackert att se alla de som höjde sina röster mot hatet. Spåret är tänkt lite som ett "Interlude" på en skriva, kort och koncist.

Beats

Beats är en typisk "påläggslåt", dvs att den byggs på med nya spår allt eftersom. Inspirationen till denna låt är rapparen Silvana Imam som tog hela musiksverige med storm 2014. HBTQ-person med en massa jävlar anamma och totalt oberörd av jantelag. Jag har försökt återskapa den aningen aggresiva tonen och frustrationen hos henne, som löper genom hela spåret. En önskedröm vore att arbeta vidare och kanske till och med presentera Beats för Silvana och se om hon vill lägga rap på. Svårigheten i den här låten har varit mixningen. Varje spår måste få sin röst och sitt utrymme, därför gäller det att lyfta upp de olika kvaliteerna i ljuden så att de inte konkurrerar ut varandra.

#Yolo 3

Jag har roliga arbetsnamn på mina låtar. #Yolo 3 är en typisk låt i popanda. Då jag själv inte riktigt håller på med denna typ av pop såg jag det som en utmaning att försöka skapa och producera en låt som eventuellt skulle kunna passa in på någon radiostation som spelar nutida hits. Jag konsumerar en del popmusik och jag anser att det ändå ligger en del skicklighet i skapandet av denna typ av musik. Jag har upplevt att många musiker, framförallt i jazzkretsar, ser på pop som hjärndöd musik som vem som helst kan skapa/producera. Folk klagar och är missunnsamma på alla nya Djs och genrer där musiken skapas med hjälp av datorer. "Vem som helst kan väl göra det där?" är en mening jag ofta stöter på när ämnet kommer upp. Kan verkligen vem som helst skapa en radiohit då? Jag kommer i framtiden vilja ge mig in i denna låtskrivarbranch, då jag faktiskt tycker att det är enormt roligt att skriva denna typ av låtar (dock inte till mig själv som artist/sångerska). Men det krävs verkligen att man förstår sig på genren och är ordentligt inlyssnad och uppdaterad för att skapa musik som gemene man ska kunna ta till sig. Många som lyssnar på radiohits tillhör den yngre generationen, och de har helt andra krav på musik än vad en kanske har om en är utbildad jazzmusiker.

Human being

Human being är delvis skriven tillsammans med två vänner för ungefär ett år sedan. Även denna gång var det ett politiskt uppror som var inspirationen till låten. Upproret hade sitt ursprung i Istanbul våren 2013, då tusentals människor attackerades med tårgas och vattenkanoner av polisen. Människorna demonstrerade på ett fredligt sätt mot att parken Gezi mitt i Taksim skulle rivas ned och byggas om till ett köpcentrum. Tårgaskannor träffade människor i huvudet och försatte många i koma och lämnade andra utan ögon. Jag följde den utdragna kampen från min dåvarande trygga bostad i Täby och frustrationen och ilskan växte i mig när jag såg hur den turkiska regimen behandlade sitt eget folk. Jag kände så starkt med den turkiska befolkningen att jag var nära på att själv flyga ner och delta i demonstrationerna men hindrades av familj och vänner då det skulle vara alldeles för farligt. Det var då som jag skrev Human being.

Reflektion

Det har varit oerhört lärorikt att arbeta på det sättet som jag har gjort. Den enorma friheten, att kunna slutföra mina egna produktioner och låtar är ovärderlig. Trots en hel del motgångar under arbetets gång lyckades jag ro det iland. Jag hoppas kunna samarbeta med och ta lärdom av Linn Fijal vid något annat tillfälle, och jag är mycket tacksam över att hon var villig att handleda mig från första början. Som tidigare nämnt är hela processen med att komponera, spela in, mixa och producera tämligen osocialt och ensamt. Framförallt om man som jag, har gett sig in på att ta sig an alla dessa roller själv. Det har varit enormt lärorikt dock, och jag kommer säkerligen fortsätta jobba på samma sätt i framtiden med nya projekt. Fördelen är att jag själv har kontroll över resultatet och att det hela sker på mina villkor. Det går också avsevärt mycket snabbare att färdigställa, då musiken inte behöver slussas runt till en massa olika arrangörer/producenter. Däremot kan det vara besvärligt att finna ny inspiration och nya tillvägagångssätt att utvecklas ytterligare. Det är lätt hänt att ens låtar börjar låta likadant när man inte får ta del av andras åsikter. Jag anser att det är en stor del utav utvecklingen att låta andra i ens omgivning få uttala sig konstruktivt om ens musik.

Jag hoppas att jag ska utvecklas mer och bli en sångerska/låtskrivare/producent som man kan räkna med. Det har blivit allt tydligare för mig att jag vill jobba lika mycket som låtskrivare som artist i framtiden. Tidigare har jag mest sett mig själv som sångerska som framför framförallt egenskriven musik men också covers på redan existerande låtar. Eftersom jag upplever att jag befinner mig i någon sorts genreförvirring, som jag verkligen vill bejaka, så känner jag starkt att jag kan få

utlopp för det genom att skriva precis den musik som kommer till mig - men att den kan få vara menad åt andra artister. Låtskrivandet påverkas mycket av den aspekten att musiken inte är skriven till/för mig som artist, främst i form av frihet och kravlöshet. Den känslan är ovärderlig!

Bilagor

Låttexter

Black and white

”Everytime I turn around, I can see you grind
I can see you shakin’ your head like I’m blind,
Like I couldn’t see it, feel it,
Like I didn’t know what it means
Spreadin’ like the plague and now it’s everywhere
How did we end up here?

Everyday I see the signs, how we left behind,
The ones that really needs us, see them, feed them, feel them
Safe in my homeland, own land, suddenly it goes black

So let me take a dig, right under your skin
What would be like, bleed like?
Say what would you bleed like?

Go ahead and you just point it out
But there’s no difference in black and white
Go ahead and you just point it out
But there’s no difference in black and white”

Human being

"Rage, fear, home
Tears, fall, erge
Plain cold ground
Deep, mind, cry
Reflection, objection, rejection
Our lives depend on it
Correction, united, affection for human society

Don't make them treat you like you don't know what you deserve
The constitution have to know what they do is not right
If you trust yourself you know what you do believe in
Stand up and let them know your right as a human being

Bring, back, speech
Raise, your, voice
Claim, your, time
Keep, your, soul

They force us to stay in our silence,
they try to maintain the fear
But we'll never stop we'll take back our human society

Don't make them treat you like you don't know what you deserve
The constitution have to know what they do is not right
If you trust yourself you know what you do believe in
Stand up and let them know your right as a human being"

#Yolo 3

VI I wasn't ready for it
You really had me goin'
No though of leaving you had
nothing to hide, nothing to hide

But then one day you came and

said "this is over babe"

Get out of my life, get out of my life, get out of my life

Four damn/whole/long years

filled with tears

I wanna see it clear

but all I hear's

Get out of my life, get out of my life, get out of my life

V2 You hit me hard and I fell down

Right in your arms, you had me blown

I gave it all to you was

there by your side, there by your side

Good things has come to n' end and

No reason to pretend

Its over tonight, let's cut all the chords, and leave it all behind

Four damn/whole/long years

filled with tears

I wanna see it clear

but all I hear's

Get out of my life, get out of my life, get out of my life

Noter

Hayal – stråk + piano lead (Verket är arbetsnamn)

VERKET

The musical score is for a piece titled "Verket". It is in 4/4 time and has a tempo of 125 beats per minute. The score is divided into two systems. The first system includes Piano, Violin I, Violin II, Viola, and Violoncello. The Piano part begins with a melody in the right hand, marked *mf*. The Violin I part has a tremolo pattern, marked *mp*. The Violin II part has a melody with a tremolo, marked *mp*. The Viola part has a melody with a tremolo, marked *mp*. The Violoncello part has a melody with a tremolo, marked *mp*. The second system includes Piano (Pno.), Violin I (Vln. I), Violin II (Vln. II), Viola (Vla.), and Violoncello (Vc.). The Piano part is silent. The Violin I part has a melody with a tremolo, marked *mp*. The Violin II part has a tremolo pattern, marked *mp*. The Viola part has a melody with a tremolo, marked *mp*. The Violoncello part has a melody with a tremolo, marked *mp*.

11

Vln. I *mf*

Vln. II

15

Vln. I

Vln. II

19

Pno.

Vln. I *f*

Vln. II

Vc.

23

Pno.

Vln. I

Vln. II

Vc.

27

Pno.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

mp

mp

mp

mp

31

Pno.

Vln. I

Vln. II

Vla.

Vc.

mp

fff

pp

mp

fff

pp

mp

fff

pp

mp

fff

pp

4

34 $\text{♩} = 80$

Pno.

Vln. I mf

Vln. II mf

Vla. mf

Vc. mf

38

Vln. I mp

Vln. II mp

Vla. mp

Vc. mp